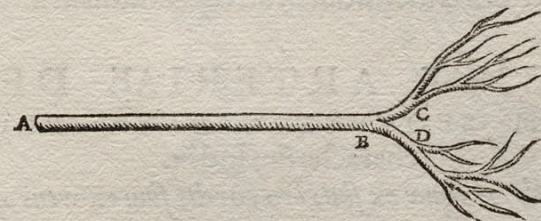


hac etiam plures uenarum soboles in uniuersos propemodum femoris os ambientes musculos propagantur: inter ceteras autē præcipua finem eius<sup>1</sup> uenæ, quam per pubis ossis foramen in femur delabi dictum est, ad se<sup>1</sup> assumit, eoq; adaucta, deorsum magis ad genu usque quodam modo inter musculos occultata descendit. Ceterum maxima uena sensim ad femoris os uersus posteriora contorta, ramulos oppidò quàm exiles<sup>2</sup> grandioribus femur petentibus neruis offert, qui in membranas neruis obductas digeruntur. Dein<sup>3</sup> aliam emittit propaginem, quæ in posteriorem femoris cutem excurrans, furculos etiam sursum cutem subeuntes deriuat. Huic propagini frequenter a<sup>4</sup> ramo quem in maximum corporis musculum dispensari diximus, soboles quædam accedit, quæ unâ cum ipsa commiscetur, & uena ex duabus confluens, sicutirelatum est, cutem adit. Crebrius tamen<sup>5</sup> duæ à grandi uena enascuntur propagines, una humilior altera. Hæ in progressu inuicem unitæ eam constituunt uenam, quæ hîc in cutem promittitur, ac ubi<sup>6</sup> ramulos sursum in posteriorem femoris cutem germinauit, recto tramite deorsum per mediam flexus genu sedem seu poplitem ad suræ cutem descendit, ipsi<sup>7</sup> numerosam ramulorum seriem porrigens, quæ sibi in omnibus minime correspondet. Verum ramulorum alij recti, alij obliqui, alij transuersim in cutem excurrunt, & denuò nonnulli inuicem coeuntes permiscuntur ac uniuntur, & denique cum<sup>8</sup> uenæ ramulis subinde coeunt, quam per cruris interiora decliuem sub cute ferri diximus. Atque, ut semel dicam, huiusmodi hîc uenarum implexus digestioq; conspicitur, ut cutem suræ uaricum affectu crebrius (perinde ac temporum & internæ cubiti sedis cutem) implicari non mirum sit. Præsens uena per genu flexus cutem in suram descendens, aliquando ad calcem usque prorepens inibi<sup>9</sup> cessat, aliquando alijs ramulis per tibiæ exteriora huc pertinentibus commiscetur, & secundum<sup>10</sup> exteriorē malleolū porrecta, pedis superiora adit, nonnunquā uerò & inferiora, nullibi interim in altum à cute demersa. Ceterum grandis uena femoris ossi quemadmodum scripsimus accumbens, adeò ipsi aduoluitur, ut iuxta genu articulum<sup>11</sup> mediam inter duo humiliora femoris capita sedem occupet. Hîc in duos impares ramos deducta<sup>12</sup> interiorē (qui<sup>13</sup> exteriori multo gracilior est) ad suræ musculos, præcipuè uerò ad pedem mouentur<sup>14</sup> primum & secundum, deorsum mittit, furculis quibusdam horum superficiem implicans, & subinde etiā furculos in progressu ad internæ tibiæ sedis cutem<sup>15</sup> dispergens. Quum uerò interior hîc ramus ad tibiæ humiliorem usque appendicem<sup>16</sup> perrepsit, atque in dictam nuper cutem furculos diffudit, sub interiori malleolo reflexus, internum pedis latus ad pollicem usque accedit, inibi in cutem ut plurimum absumptus. Rarius nanque inter calcem & tibiæ os unâ cum tendinibus hac pedis inferiora subeuntibus, ramus ille ad pedis digitos proficiscitur. Exterior ramus magnæ illius in poplite latantis partitionis non procul ab exortu in binas rursus diducitur propagines, quarum<sup>17</sup> maior eademq; interior penitus inter<sup>18</sup> musculos posteriorem tibiæ sedem occupantes immergitur. Primum nanque inter capita primi secundiq; pedem mouentium musculorum recta descendit, ac dein inter quartum & quintum pedis motores, & deinde inter musculos digitorum flexus opifices hîc à tibia pronatos fertur, interdum etiam<sup>19</sup> ligamentum cōtingens, quod fibulam tibiæ ossi secundum tibiæ longitudinem colligat. In hoc descensu interior hac propago illis quos perreptat musculis ramulos offert, à quibus nulli, aut profectò longè paucissimi in cutem subeunt. Iuxta medium ferè longitudinis tibiæ præsens interiorq; propago in duos<sup>20</sup> partitur ramos, quorum interior tali cum tibia articulo<sup>21</sup> ramulum offert, ac totus quodammodo unâ cum tendinibus à posteriori tibiæ sede ad pedis inferiora reflexus inter calcem & tibiæ os pedis inferiora subit, & sub<sup>22</sup> musculo secundos quatuor digitorum articulos flecente propagatus, duos furculos pollicis & item indicis, medio autē digito unicū præbet, itaq; absumitur. Quamquam frequentissimè hîc<sup>23</sup> interioris illius propaginis ramus (quemadmodum & neruus pedis inferiora subiens) in omnes digitos digeritur, nullo ramo inter fibulam & calcem huc pedem<sup>24</sup> accedente. Verum alter ramus qui eius diuisionis exterior est, quam paulo antè ad medium longitudinis tibiæ fieri dicebā, fibulæ exporrigitur: & quum ad infimam tibiæ sedem pertingit, atque ligamento membraneo, quod tota tibiæ longitudine fibulam tibiæ ossi committit, proximū est, sobolem à se dispergit, quæ ligamentum perforans, unâ cum tendinibus per tibiæ anteriora pedis superiora adeuntibus in pedem fertur, ac<sup>25</sup> musculis pedis digitos in exteriora abducentibus furculos offert, quibusdam etiam ramulis in cutem sparsos. Quod autem alterius rami illius reliquum est, cum septimi & octauī pedem mouentium<sup>26</sup> musculorum tendinibus in pedis humiliora proficiscitur, atque in minimos digitos dispēatur: nisi fortè interior ramus inter tibiæ os calcemq; pedis inferiora petens, omnibus digitis furculos exhibeat. Varia enim hîc (si alicubi profectò) uenarum series occurrit. nam crebrò (quod etiam diligenter in sanguinis è uulneribus fluxu obseruandū est) conspicies<sup>27</sup> interiorem illam propaginem, quam in po

in posteriori tibiæ sede inter musculos altè recondi dicebam, ilico atq; posteriorem tibiæ sedem contingit, sobolem inter tibiæ os & fibulam per membraneum ligamentum porrigere, quæ secundum tibiæ longitudinem anteriori eius ligamenti regioni attensa, ad pedis superiora fertur. Verum tunc propago illa quæ in posteriori tibiæ sede deorsum properat, ad medium tibiæ non amplius<sup>28</sup> insigni diuisione dissecta, sed sola pedis inferiora, omnesq; digitos adeunte. Interdum rursus inter musculos, anteriorem tibiæ sedem occupantes<sup>29</sup> alia soboles reconditur, ab ea propagine quam nondum persecutus sum originem ducens. Reliqua enim adhuc est exterior propago, exterioris rami magnæ in poplite diuisionis, quæ ad superiorem fibulæ appendicem fertur: & quum a<sup>30</sup> propagine quam tibiæ posteriorem sedem occupare dictum est, in anteriores tibiæ musculos nulla soboles per membraneum ligamentum ducitur, ab hac exteriori propagine ramus inter septimum & sextum pedem mouentium musculos prorepat, frequenti sobole digestus, in musculos anteriorem tibiæ ossis sedem occupantes. Alias uerò hæc exterior propago in exterioris tibiæ sedis cutem potissimum frequentibus furculis dispergitur: & præcipuo ipsius furculo nunc antrorsum, nunc retrorsum ad interiorem malleolum reflexo, pedis superiora accedit, & potissimum externum pedis latus perrepat, alijsq; huc pertinentibus uenis commiscetur, nusquam in altum mergens. Quum itaq; differens uariaq; adeò uenarum tibiæ & pedis cutem implicantium sit series, suaserim eam non secus quàm in manu facientem præcepti, in uariorum hominum cruribus uinculo interceptis, aut calenti aquæ immersis contemplari, modò eam sobolem in superficie excurrentem, uenarum secundarum gratia expendendam duxeris. Ego enim parum superficialiās pedis uenas morari soleo, quum iuxta genu ipse eas exercitij nomine non semel aperuerim: quodq; omnes pedis uenæ ab eodem trunco, qui scilicet per inguina crus subit, principium ducant. & arbitror Græcos uix alias secuisse, quàm<sup>31</sup> quæ internum genu regionem perrepat, & in obesis mulierculis uel ob continuā cruris ligationem latet, & dein<sup>32</sup> quæ malleolos ambiunt. Adeò ut etiam nostræ ætatis medicos mirer, qui cum alicubi legerint quatuor uenas ad pedis superiora pertingere (uti & ego<sup>33</sup> uel sub cute enarraui) quatuor pedi adscribunt uenas, quas magno supercilio in sanguinis missione distinguunt, interim ignorantes ipsarum progressum & exortum, ac longè grauiori periculo in pedis superiori sede cum neruorum, tum tendinum occasione, uenas secari, quàm eam que sub genu, atque ad malleolos cōstitit. ut modò elegantem promptumq; sanguinis fluxum silentio præteream. Venarum autem quas illi statuunt, primā Saphenam, & matricis uenam, & uirginalem nuncupant, atq; illam ad internum malleolum reponunt. Secundam exteriori malleolo ascribunt, illam Schiaticam nuncupantes. Quæ pollicis exporrigitur, illis hominibus Popletica dicitur, hancq; tertiam numerant. Quartam renalem constituunt, eam iuxta minimum digitum diuidentes. Quod uerò ad totius uenæ causæ administrationem spectat, sedulò in sequentibus libris persequar, ubi earum partium quas interreptant sectionem edocebo. Fiet autem id in fine quinti & sexti & septimi librorū accuratissime. Nam & in septimo communem uenarum, arteriarum & neruorum in manus ac crura pertinentiū sectionis rationem instituemus.

## DE VMBILICI VENA.

## Caput XI.



NVD A umbilici uenæ delineatio, eius nimirum partis quæ in natis obuia est, atq; hîc A uenæ sedem notat quæ umbilicum spectat, B uerò sedem qua hæc iecori inseritur, C & D uerò ipsius in iecoris substantia seriem ruditer exprimit. Vnde etiam quinti libri figura huc maxime spectantes ueniunt examinande, trigesima uidelicet, quæ quatuor tabellis foetus in uolueru cum ipso foetu proponit. Dein secunda eius libri figura, quæ umbilici portionem ex sectionis serie relictam ostendit: ac insuper umbilici uenæ, & arteriarum, & urinarij meatus, qui foetus urinæ peculiariter educit. Præter alias eiusdem libri figuras, quæ umbilici uenæ in iecur insertionem oculis subiiciunt, nimirum duodecima, & uigesima.